

విజ్ఞానం

అభిమానం

చేతిలో పెన్సిల్స్ కిటికీవేపు తిప్పి చూశాడు మధుసూదన్. పచ్చటి యెండ పడి అందులోని ద్రవం బంగారు సీరులా ఉంది. అంతవరకూ తన తలమీదున్న కారు మబ్బు విడిపోయినట్టు రిటీవ్ తో నిట్టూర్చి అతను వెనక్కి తిరిగేడు. విశాలంగా వున్న ఆ లాబొరేటరీ సీసాలూ, గాజు బీరువాలూ, యెఠెండరూ తప్పిస్తే ఖాళీగా వుంది. ఒక మూలని స్టూలుమీద బోనులో గడ్డితింటున్న చెవుల పిల్లులు క్లాసులో పకోడీలు తింటూ మేష్టారుకి దొరికిపోయిన బడిపిల్లల్లా తిండి మానేసి అతనివేపు భయంకంకంకం ఎక్కువ భక్తితో చూశాయి.

మధుసూదన్ లేబరేటరీ నుండి తన గది లోకి వెళ్తున్నప్పుడు ఎర్రతివాసీ అతని జోళ్ళు చప్పుడుని తనకింద దాచుకుంది. అతను గదిలోకి రాగానే యెఠెండెంటు అతని తెల్ల కోటు తీసి హేంగరుకి తగిలించి వాష్ బేసిన్ దగ్గర తువ్వలు పట్టుకొని నిల్చున్నాడు. అతను చేతులూ, మొహం కడుక్కున్నాక, కాఫీ కప్పులో పోసి, డ్రాయరులో నుండి సిగరెట్ కేసూ, లైటరు తీసి చేబిలుమీద

యాష్ ట్రే పక్కన పెట్టాడు. మధుసూదన్ వున్న ముస్లై ఏళ్ళకంటే మరో పదేళ్ళు యెక్కువున్నట్టు కనిపిస్తాడు. జుత్తు బాగా నెరియడంవల్ల ఫొటోలో యాభై దాటినవాడిలా కనిపిస్తాడు. అతను వేసుకున్న సూట్ బాగా ఖరీదైనదైనా మూడేళ్ళనాటిది. అతని జోళ్ళు బాగా పాలిష్ చేయబడినవైనా కొత్తవి మాత్రం కావు. అతని నిరంతరా లోచన అతని నుదుటి మీద లోతు గీతలు గీసి పోయింది. అతని కళ్ళల్లోని “కలల చూపు” అతను యీ లోకంవాడు కాడేమో ననిపిస్తుంది. అతను బరువైన మనుషుల్లోనే లెక్క.

సిగరెట్ యింకో నిమషంలో అయిపో తుందనగా అతను ఎఠెండెంటు వేపు చూశాడు. ఎఠెండెంటు చేబిలుమీదున్న ఫోన్ చేశాడు. సిగరెట్ అయిపోయేసరికి కారు వచ్చి లేబరేటరీ ముందు ఆగింది. కారు దగ్గ రకు నడిచి వెళ్ళిన మధుసూదన్ లిఫ్ట్ ఇవ్వ వలసిన స్నేహితుడికోసం ఆగిపోయినట్టు ఆగి, కాంపౌండులో దూరంగా వున్న జంతు శాల వేపు చూశాడు. అదే టైముకి, ఉరకలు వేస్తున్న రెండు కుక్కల్ని గొలుసులతో

అపుతూ ఒక జవాను వరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఆ కుక్కలు—తల్లిపోయిన పిల్లలు తండ్రివి చుట్టుకున్నట్టు మధుసూదన్ కాళ్ళకు చుట్టు కున్నాయి. మీదికి ఎక్కి చేతులు నాకేయి. అతను తమను యెత్తుకోనండకు గారంగా ఆరిచేయి. అతని కడుపుమీద కాళ్ళపెట్టి తోక లాడిస్తూ నిల్చున్నాయి. “ఇంకోనెల మీకు” అని మనసులో అనుకొని, వాటి తనివి తీరేక “ఇంక పొండి” అన్నాడు మధుసూ దన్. జవాను కుక్కల్ని తీసుకుపోయేడు. ఆ కుక్కలు వూర కుక్కలు. వాటిని మధు సూదన్ సరిగ్గా 77 రోజుల కిందట సంపా దించాడు. వాటిని సంపాదించడానికి....

ఆ రోజు....లేబరేటరీ నుండి యం. డి. (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) ఆఫీసుకి వెళ్ళేడు మధుసూదన్. అప్పటికి సాయంత్రం నాలుగు కాలేదు. బొందితో కైలాసానికి తీసుకు పోయింది తొమ్మిదో అంతస్తుకు లిఫ్టు అతన్ని. వరండాలో నిలబడిన యూనిఫారం జవాను తీసిన గాజు తిలపులు దాటి ఆఫీసు చేరేడు అతను. టాటర్ ఆఫీసులో 70. ఎమ్. ఎమ్. సినిమా వేసుకోవచ్చు. అక్కడ చప్పుడు చెయ్యని ఫేసుకింద పనిచేస్తున్న మొగాళ్ళు సూట్ల ఎడ్వర్ టైజ్ మెంట్ వాళ్ళలా ఉన్నారు. ఆడవాళ్ళు బట్టలషాపులో బొమ్మల్లా ఉన్నారు. యం. డి. ఆఫీసు ద్వారం పక్కన సెక్రెటరీకి ఆకుపచ్చటి చేబిలుంది. ఆ చేబిలు నాచుపట్టిన చెరువులా కాకుండా బిలియర్స్ చేబిలులా ఉంది. దాని వెనుక నున్న సెక్రెటరీ పళ్ళు కనిపించకుండా నవ్వడానికే పుట్టినట్టుంది. ఆమె వయస్సు పదేళ్ళనుండి ఒకచోచే వుంది. ఆమె రోజూ పాలల్లో స్నానం చేసేమనిషిలా మెరుస్తూ నున్నగా ఉంది. సిక్కుచీర జారకుండా పట్టుకునేందుకే ఎదిగేయా అవిపించేటంత ఎత్తుగానూ, సూదిగానూ వున్నాయి ఆమె గుండెలు. అంతపెద్ద జుత్తుగాని లేకపోతే ఆమె మొహం పాల డబ్బాల ఎడ్వర్ టైజ్ మెంట్ కి పనిలేవచ్చేది. ఆలాగని అయాయకు మాలు రాత్రం కాదు. మూడు కాపురాలకి

ఇప్పటికీ విప్పువెట్టింది. మరో యిద్దరు మొగళ్ళు బికార్లు అయిపోయి దేశాలు పట్టి పోయారు. ట్రావలర్లు బంగళాకి, రెస్టో హౌసులకి ఆమెరాదు. "ఫైవ్ స్టార్" హోటల్లోనే ఆమె పడుకుంటుంది.

ఎదురుగా వచ్చిన మధుసూదన్ని కూర్చోమని కళ్ళతోనే సౌజ్ఞచేసి "డాక్టర్ మధు టు సీయు సర్" అని తెలిపోనులో చెప్పి "రమ్మంటున్నారు" అంది మధుసూదన్తో.

మధు లేచి యం. డి గదిద్వారం దగ్గరికి వెళ్ళేడు. అక్కడ స్టూల్ మీద కూర్చున్న ఆఫీస్ బోయ్ లేచి సలాంచేసి తలుపు తెరిచేడు. మధుసూదన్ గదిలోకి వెళ్ళగానే మాయాగుహ ద్వారంలా తలుపు మూసుకుపోయింది.

యం. డి. ఎయిర్ కండిషన్ గది చెరువు కింద గదిలా చల్లగానూ, చీకటి చీకటిగానూ వుంది. అక్కడక్కడ దాగున్న దీపాలు వింతపాముల రంగుమణుల్లా మెరుస్తున్నాయి. గోడల్ని ఏ అలంకారాలూ లేవు. పెద్ద గ్లాస్ టాప్ కేబిలు వెనక కూర్చున్న యం. డి. వేసుకున్న సూటు వచ్చే సంవత్సరం ఇండియాలో పాషన్లోకి వస్తుంది. అవసరం అయితే పదిమందిని కొట్టగల దన్నట్టు బలంగా ఉన్న అతని వయసు చూడగానే ఎవరూ అంచనా వెయ్యడానికి ప్రయత్నించరు. చిగ్గు పెట్టుకున్నాడా అని అనుమానం వచ్చేటంత డబ్బంగా వుంది అతని జుత్తు. అతని పళ్ళు బహు అందంగా వుండడంవల్ల అతను ఎప్పుడూ నవ్వుతూ వుండడానికే ప్రయత్నిస్తాడు. అతను జడ్జి అయితే ముద్దాయికి ఉరికి వేసినప్పుడు కూడా నవ్వుతూనే ఉండును.

చూస్తున్న కాగితంనుండి తన సోగ కళ్ల ఎత్తకుండానే "సిట్ డౌన్, మై బోయ్" అన్నాడు అతను.

మధుసూదన్ కూర్చున్నాడు.

"ఏ ఏటిలా వచ్చేవో నాన్న కులాసాయేనా! అమ్మ డార్జిలింగ్ నుండి వచ్చేరా? నీ ఆరోగ్యం బాగుంటుందా? ఎన్నిసార్లు ఆఫీసుకు

యవ దీపావళి సంచిక

రమ్మని బతిమాలినా రానివాడివి యీ వేళైనా వచ్చేవు" అని "ఎందుకు వచ్చేవో?" అని అడగబోయి మానేసి చదివిన కాగితం సంతకం చేసేడు.

"నాకు కుక్కలు కావాలి" అన్నాడు మధుసూదన్.

"కుక్కలూ? ఎన్ని?" నాకు బలపం కావాలి అని మధుసూదన్ ఏడిచినా యం. డి. అంత ఆశ్చర్యపోయి ఉండడు.

"పదో ఇరవయ్యో" మధు కళ్ళు దించుకున్నాడు.

"అన్ని కుక్కలేం చేసుకుంటావో? డాగ్ రేసింగ్ పెడతావా యీ ముష్టిదేశంలో. లేక పోతే కుక్కల వ్యాపారం పెడతావా!" జవాబు చెప్పకపోయినా పరవాలేదన్నట్టు అడిగేడు.

"అంతకు తక్కువ సరిపోవు"

"ఇంతకీ నీకు కుక్కలెందుకయ్యా? అప్పుడే పిల్లలు షట్టరని బెంగ పెట్టుకున్నా వేవిటి? ఇంతకీ కుక్కలు "సూ" కా? నీకా?" గుక్క తిప్పకోడానికి ఆగేడు యం. డి.

"నాకే" తన కుర్చీ వెనకకాళ్ళు చూస్తూ అన్నాడు మధుసూదన్.

"నీకెందుకు బాబూ కుక్కలు? కావాలంటే గుర్రాలు అడుగు. పందెపుగుర్రాలు పంపుతాను."

"కుక్కలే కావాలి."

"సరే. ఏ జాతివి? ముద్దుగా జేబులో పడేసుకోవచ్చు. పెకిసీస్ పంపమంటావా? లేకపోతే పామరేనియన్స్ కావాలా? మొగడివి కాబట్టి పెద్దకుక్కలు కావాలేమో. ఆల్ఫ్రేషియన్లమాత్రం వద్దు. ప్రతీ కిల్లీకొట్టు వెధవా ఒక ఆల్ఫ్రేషియన్ పెంచుతున్నా డీ రోజుల్లో. డాల్ఫ్రేనియన్లు—గోల్డెన్ రిట్రీ వర్సు—బ్లడ్ హౌండ్లు—ఏవి కావాలి? లేకపోతే అమెరికన్ అంబాసిడరు వెళ్ళాం దగ్గర ఏవో కొత్తరకాలున్నాయిట, రేపు కనుక్కుంటానుండు." ఎంత జోరుగా మాటాడుతున్నాడో, అంత జోరుగానూ ఆలోచిస్తున్నాడు యం. డి.

"నా కవేం వద్దు. ఊరవి కావాలి."

"ఇప్పుడేవిటన్నావో? మళ్ళీ అను." తన చెవులను మొదటిసారి శంకిస్తూ అన్నాడు యం. డి.

"ఊరకుక్కలు కావాలి."

"అడవా? మగవా?"

"ఏవైనా ఫర్వాలేదు. చర్మవ్యాధులున్నవి కావాలి."

"నీ క్కావలసింది కుక్కలూ కాదు. పిల్లలూ కాదు. అంత అహోరాత్రాలు పని చెయ్యకయ్యా అంటే వినకుండా మనసు చెడగొట్టుకున్నావు. నెల శలవు యిస్తాను. హాయిగా 'సూ' తో దేశం తిరిగిరా. ఈ ఎండకి నేనే మా సెక్రెటరీని కరిచేస్తానేమో ననిపిస్తుంది. కుక్కలు దేనికి!"

"నేను హాన్సన్స్ డిసీజ్ (Hansons disease) కి మందు కనిపెడుతున్నాను."

"పేలకీ, గజ్జికీ కనిపెట్టలేకపోయేవో? చూడూ. యీ జబ్బులు బీదవాళ్ళవి. వాళ్ళకి మందులు కొనుక్కోడానికి డబ్బుండదు. మనం డక్టర్లకిచ్చే డ్రీ పేంపిల్సుమీద బతికేస్తారు. డయాబిటిస్ కి మందు కనిపెట్టేవు. అది మన కంపెనీకి గోల్డ్ మైన్ అయింది. బ్లడ్ ప్రెషరుకి కనిపెట్టేవు. అది డైమండ్ మైన్ అయింది.

మనది కంపెనీ. ధర్మ సంస్థ కాదు. మనుషు లందరికీ కొన్నిరకాల జబ్బులొస్తే, పేలా, గజ్జీ, కుష్టు పేద వెధవలకే వస్తాయి. వాటికి మనం మందులు కనిపెడితే ముసుగులు వేసుకొని మిషనరీల మైపోవాలి. కొంచెం ముందూ వెనకా చూడు. గొప్పవాళ్ళ జబ్బులకి మందు కనిపెడితే మనం నాలుగు డబ్బులు చేసుకోవచ్చు. నాకు తెలుసు, నువ్వు ఆదర్బాలు, ఆదర్బాలు అంటూ ఆశాశంలో మకాం పెడతావని. ఈ కంపెనీ నడపలేక నేను పిచ్చెక్కిపోతున్నాను."

"కాని ..."

"నాకు తెలుసు. నువ్వు సైంటిస్టువి. ఇబొచ్చి పిల్లలు తే, అబొచ్చి పందికొక్కులు తే అనగలవు. కాని నా బాధ ఎవరితో చెప్పు

కోను. తెల్లారి లేస్తే ఇన్కంటాక్సు ఇన్ సైక్టర్ని అనో. డ్రగ్స్ ఇన్ సైక్టర్ని అనో ఒకడు దిగిపోతాడు. ఆఖరికి మన అడ్వర్టయిజుమెంటు పిల్ల లేదూ. చూడ్డానికి కర్ర గాడిదలా వుంటుంది! అయితేనేం. ఫొటోలో నలువైనా తెలువైనా ఒకటేగా! కాస్త ఎత్తు పల్లాయిన్న మనిషి. ఆ సంగతి దానికి తెలుసు. డెపిలేటరీ అడ్వర్టయిజుమెంటుకీ నా ఫొటో యేనా. స్లిమ్మింగు అడ్వర్టయిజుమెంటుకీ నా ఫొటోయేనా అని పేచీ పెడుతోంది యివేళ. నువ్వుకూడా నామాట కాదంటే నేను బతక లేను. కాబట్టి బాబ్బాబు. ఈ మందు మానుకో.”

“మఁదు తయారై పోయింది.... (ట్రయల్స్ కావాలి.”

“అయితే నే చేసే దేముంది? అదివని చేస్తే చాలు పెద్ద జబ్బుకి గొప్ప మందు కని పెట్టేవని చెప్పుకోవచ్చు. మందులు తయారయేక—దొరలు ఎవరో ఒకరు కుష్టురోగ నివారణ కేంద్రాలు పెడుతూనే ఉంటారే—వాళ్ళకి బోకున అమ్మేస్తాను—”

“మరి కుక్కలు—”

“మూడ్రోజుల్లో పంపిస్తాను. కాని ఒక్క మాట ఇటుపైని నువ్వు ఇలాంటి వెర్రి మొర్రె జబ్బులకి మందు కనిపెట్టేలోగా నా చెవిని పడెయ్, అజీర్తికి మందుకని పెట్టాలి గాని ఆకలికి కనిపెట్టి ఏం లాభం? మంచిది వెళ్లు.”

—మరో మూడ్రోజులకి పదికుక్కల్ని పంపేడు యం. డి. “బాబూ యీమారు ఏనుగులు కావాలంటే పంపుతాను గాని కుష్టు కుక్కలు మాత్రం అడుగకు’ అంటూ.

వచ్చిననాడు యీ కుక్కలు చెద తినేసిన కుక్కల్లా వున్నాయి. ఇప్పుడు జబ్బు పూర్తిగా పోయినట్టే. అంటే మందు బాగా పనిచేసిందన్నమాట. కొద్దిమార్పులు చేస్తే యీ మందు మనుషులకూడా పనిచేస్తుంది.

మందు తయారు చేసేక కుష్టురోగుల్ని పంపమని యం. డి. ని కోరలేదు మధుసూదన్. అడిగితే రోగుల్ని పంపుతాడుగాని అతని లెక్కర్లు భరించడం కష్టం. అంచేత తన మందు వాడి ప్రయత్నించడానికి ఎవరైనా కుష్టురోగుల్ని తెమ్మని తన జవాను తోనే చెప్పేడు మధుసూదన్. జవాను నలు

గురు రోగుల్ని తీసుకొచ్చేడు. ముగ్గురు మొగా, ఒక ఆడ.

వరకంనుండి జారిపోయిన పావుల్లా వున్నారు వాళ్లు.

వాళ్ళని చూస్తే విన్నటి దిన్నర్ వాంతి అయేటట్టుంది. వాళ్ళని నగం ఉడికించి, కాల్చినట్టున్నారు.

వాళ్ళ ముక్కులు విరిగి వాచివున్నాయి.

వాళ్ళ పెదవులు వాళ్ళే కొరికేసుకున్నట్టు ఉబ్బి వున్నాయి.

వాళ్ళ చెవులు యెవరో రాక్షసుల చెవులు తీసుకువచ్చి అతికించినట్టు పెద్దవిగావున్నాయి.

వాళ్ళ బట్టలకి రక్తం మరకలులేని చోట చీము మరకలున్నాయి.

వాళ్ళ జుత్తు అంతాపీకేసి మళ్ళీ అక్కడా అక్కడా కొంచెం వెంట్రుకలు అతికించినట్టు అతి పల్చగా వుంది.

వాళ్ళు కళ్ళముందున్న డబ్బాలలో చిల్లర డబ్బులున్నాయి.

వేళ్ళు పూర్తిగా ఊడనివాళ్ళ చేతుల్లో కర్ర చిడతలున్నాయి.

జవానువాళ్ళకి మందుగురించి అంతా చెప్పేడు. ఆ మందు వాళ్ళకి కంపెనీ ఉచితంగా ఇస్తుందనీ, ఆరునెలల్లో వాళ్ళు మామూలు మనుషులై పోతారనీ, ఆ ఆర్నెల్లా కంపెనీయే వాళ్ళని పోషిస్తుందనీ కూడా చెప్పేడు.

“ఆ తర్వాత?” అడది అడిగింది.

మధుసూదనూ, జవానూ జవాబు చెప్పలేదు.

“వద్దుబాబూ. దేశంలో కూలిలేదు. కూలి పుట్టదు. ఆకలికి కాలి సావాలి. జబ్బుతో నై నా నాలుగుకాలాలు బతకనీయండి బాబూ” అంటూ వెళిపోయేరు వాళ్ళు వైద్యం వద్దని.

దూరమై పోతోన్న వాళ్ళవేపే చూస్తూ నిలబడ్డాడు మధుసూదన్. వాళ్ళ వెనక సూర్యుడు భగ్గుమని మండుతున్నాడు.